

LIETUVOS RESPUBLIKOS VETERINARIJOS ĮSTATYMAS

1991 m. gruodžio 17 d. Nr. I-2110
Vilnius

I. BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja veterinarijos veiklą pagal tarptautinius reikalavimus, apibrėžia veterinarijos struktūrų teisinę padėtį, nustato privalomus veterinarinius sanitarijos reikalavimus ir veterinarinės kontrolės pagrindus.

2 straipsnis. Pagrindiniai veterinarijos uždaviniai

Veterinarijos uždaviniai yra:

- 1) apsaugoti nuo ligų gyvulius ir kitus gyvūnus (paukščius, kailinius žvėrelius, žuvis, bites, laukinius žvėris, zoologijos sodų bei vivariumų gyvūnus ir pan.) profilaktinėmis priešepizootinėmis, sanitarinėmis ir kitomis veterinarinėmis priemonėmis;
- 2) gydyti sergančius gyvulius;
- 3) kontroliuoti, kad mitybai, perdirbimui vartojami gyvuliniai produktai ir žaliavos būtų tinkamos veterinarinės sanitarinės kokybės;
- 4) padėti apsaugoti gamtą nuo taršos;
- 5) diegti veterinarijos mokslo naujoves.

3 straipsnis. Veterinarijos struktūra

1. Lietuvos Respublikos veterinarija yra valstybinė ir privati.
2. Valstybinės veterinarijos struktūrą ir kompetenciją nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

4 straipsnis. Veterinarijos valdymas

1. Lietuvos Respublikos veterinarijos uždavinius įgyvendina Valstybinis veterinarijos departamentas.
2. Valstybinis veterinarijos departamentas organizuoja praktinę veterinarijos darbą, leidžia instrukcijas ir duoda nurodymus, privalomus vykdyti Lietuvos Respublikos teritorijoje.
3. Valstybinis veterinarijos departamentas yra juridinis asmuo, turintis herbinį antspaudą.

5 straipsnis. Teisė verstis veterinarine praktika

1. Verstis veterinarijos gydytojo praktika gali asmenys, turintys veterinarijos gydytojo kvalifikaciją. Veterinarijos felčeris (technikas) dirba tik kontroliuojamas veterinarijos gydytojo. Atvykusius iš užsienio veterinarijos specialistus atestuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka skiriama komisija.
2. Valstybinė veterinarija ir privačiai dirbantys veterinarijos gydytojai bei felčeriai, atlikdami savo pareigas, vadovaujasi šiuo įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei poįstatyminiais aktais, reglamentuojančiais veterinarijos veiklą.

II. VALSTYBINĖ VETERINARIJA

6 straipsnis. Valstybinės veterinarijos funkcijos

Valstybinė veterinarija:

- 1) realizuoja veterinarines profilaktikos priemones prieš gyvulių, kitų gyvūnų infekcines, invazines ir kitas užkrečiamąsias ligas;
- 2) kartu su sveikatos apsaugos tarnybomis likviduoja žmonėms ir gyvuliams pavojingų užkrečiamųjų ligų židinius ir keičiasi informacija;
- 3) įvertina epizootinę situaciją ir duoda gyvulių savininkams privalomus nurodymus įgyvendinti gyvulių, kitų gyvūnų užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir jų likvidavimo, deratizacijos, dezinfekcijos bei ūkines priemones;
- 4) analizuoja gyvulių, kitų gyvūnų susirgimo neužkrečiamomis ligomis ir gaišimo priežastis, rengia rekomendacijas jų profilaktikai, gydo sergančius;
- 5) atlieka klinikinius, laboratorinius (virusologinius, bakteriologinius, biocheminius, cheminius-toksikologinius, radiologinius, histologinius, parazitologinius) ir kitus tyrimus gyvulių, kitų gyvūnų ligoms diagnozuoti, pašarų bei vandens kokybei įvertinti;
- 6) veterinariniu sanitariniu požiūriu įvertina gaminamus, perdirbamus, sandėliuojamus gyvulinius produktus ir žaliavas;
- 7) tiria gyvulinius maisto produktus turgavietėse;
- 8) kontroliuoja visų gyvulininkystės objektų, skerdyklų, mėsos ir pieno bei kitų, gyvulinius produktus perdirbančių įmonių, turgaviečių, žaliavų sandėlių veterinarinę sanitarinę būklę, aklika šių objektų statybos bei rekonstrukcijos, žemės kasinėjimo veterinarinę ekspertizę;
- 9) kontroliuoja veterinarinių medikamentų, biologinių, cheminių ir kitų preparatų naudojimą gyvulininkystėje ir veterinarijoje, įvertina jų poveikį gyvulių sveikatai bei gyvulinės produkcijos kokybei;
- 10) kontroliuoja, kad eksportuojamų gyvulių, kitų gyvūnų būklė, gyvuliniai produktai, žaliavos atitiktų importuojančios šalies veterinarinius reikalavimus;
- 11) kontroliuoja, kad į Lietuvą nepatektų užkrečiamosios gyvulių ligos iš užsienio, tikrina importuojamų gyvulių ir kitų gyvūnų, žaliavų, gyvulinių produktų bei pašarų veterinarinę būklę;
- 12) kontroliuoja ir koordinuoja visose valstybinėse ir privačiose įmonėse bei organizacijose dirbančių veterinarijos specialistų veiklą.

7 straipsnis. Valstybinės veterinarijos teisės

Valstybinė veterinarija pagal savo kompetenciją gali:

- 1) duoti privalomus nurodymus, kad auginantys gyvulius fiziniai ir juridiniai asmenys, perdirbančios, sandėliuojančios gyvulinius produktus, žaliavas ir jais prekiaujančios įmonės, organizacijos ir asmenys, vykdytų priešepizootines ir veterinarines sanitarines priemones;
- 2) lankyti visų įmonių ir organizacijų objektus, reikalingus veterinarinės priežiūros, gauti informaciją, būtiną epizootinei būklei nustatyti, gyvulių, kitų gyvūnų ligų priežastims išaiškinti, gyvulinės kilmės produktų ir žaliavų veterinarinei sanitarinei kokybei įvertinti;
- 3) nustačius užkrečiamąją ar įtarus labai pavojingą gyvulių, kitų gyvūnų ligą, vadovaudamiesi šio įstatymo 15 ir 16 straipsniais, pateikti visoms įmonėms, organizacijoms, ūkininkams ir piliečiams privalomas vykdyti gyvulių skerdimo ar sunaikinimo, gyvulinių produktų, žaliavos padarymo nekenksmingais, perdirbimo arba utilizavimo sąlygas.

8 straipsnis. Valstybiniai veterinarijos inspektoriai

1. Valstybinio veterinarijos departamento vadovas kartu yra ir Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis veterinarijos inspektorius. Jo pavaduotojai yra Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio veterinarijos inspektoriaus pavaduotojai. Kiti departamento specialistai yra valstybiniai veterinarijos inspektoriai.
2. Respublikinių, tarprajoninių, miestų, rajonų valstybinių veterinarijos organizacijų, įstaigų vadovai, jų pavaduotojai atitinkamai yra Respublikos, tarprajoniniai, miestų, rajonų valstybiniai veterinarijos inspektoriai ir jų pavaduotojai.

9 straipsnis. Valstybinių veterinarijos inspektorių teisės

Valstybiniai veterinarijos inspektoriai turi teisę:

- 1) drausti statyti, rekonstruoti arba naudoti tuos gyvulininkystės pastatus, mėsos perdirbimo įmones, cechus, sandėlius bei kitus objektus, kurie neatitinka veterinarinės sanitarijos reikalavimų;
- 2) neleisti vartoti žmonių maistui neatitinkančių veterinarinės sanitarijos reikalavimų gyvulinių produktų bei perdirbti gyvulinių žaliavų;
- 3) kontroliuoti Lietuvos Respublikoje esančių karinių dalinių ir kitų sukarintų padalinių, geležinkelio, jūros, upių uostų, aerouostų veterinarijos priežiūrai priklausančius objektus;
- 4) įstatymo nustatyta tvarka skirti administracines nuobaudas pareigūnams ir asmenims už šio įstatymo, gyvūnų karantino taisyklių ir kitų veterinarinės sanitarijos reikalavimų, taip pat už Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir rajonų savivaldybių sprendimų epizootijų klausimais pažeidimus.

10 straipsnis. Valstybinių veterinarijos inspektorių pareigos

Valstybiniai veterinarijos inspektoriai kontroliuoja kaip gyvulių ir kitų gyvūnų savininkai, gyvulinius produktus perdirbančios, sandėliuojančios ir prekiaujančios jais organizacijos, piliečiai bei veterinarijos specialistai įgyvendina šį įstatymą, poįstatyminius aktus ir kitus veterinarijos reikalavimus.

11 straipsnis. Valstybinės veterinarijos išlaikymas

Valstybinė veterinarija yra išlaikoma iš biudžeto lėšų.

III. PRIVATI VETERINARIJA

12 straipsnis. Privati veterinarijos praktika

1. Veterinarijos gydytojai gali dirbti privačiai .
2. Veterinarijos felčeriai ir technikai privačiai dirba kontroliuojami veterinarijos gydytojo.
3. Privačiai dirbantys veterinarijos specialistai privalo turėti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduotus leidimus (licencijas).

13 straipsnis. Privačiai dirbančių veterinarijos specialistų teisės

Privačiai dirbantys veterinarijos specialistai turi teisę:

- 1) diagnozuoti ligas ir gydyti gyvulius, kitus gyvūnus, išskyrus sergančius ligomis, kurioms taikomas karantinas arba specialūs apribojimai.
- 2) profilaktiškai vakcinuoti gyvulius ir kitus gyvūnus, konsultuoti gyvulių savininkus;
- 3) išduoti veterinarinius dokumentus apie gyvulių sveikatos būklę;
- 4) kilus gyvulių ir kitų gyvūnų užkrečiamųjų ligų grėsmei, uždrausti įvežti į objektą arba išvežti iš jo gyvulius, kitus gyvūnus, gyvulinius produktus bei žaliavas, pašarus

14 straipsnis. Privačiai dirbančių veterinarijos specialistų pareigos

Privačiai dirbantys veterinarijos specialistai privalo:

- 1) įtarus gyvulių ar kitų gyvūnų užkrečiamą ligą, nedelsiant apie tai pranešti artimiausiai miesto, rajono valstybinei veterinarijos organizacijai ir imtis priemonių, kad liga neplistų;
- 2) esant gyvulių užkrečiamų ligų epizootijai, atlikti valstybinės veterinarijos nurodytus veterinarinius darbus;
- 3) Valstybinio veterinarijos departamento nustatyta tvarka atsiskaityti miesto, rajono valstybinei veterinarijai apie atliktą darbą, susijusį su gyvulių ir kitų gyvūnų užkrečiamų ligų profilaktika ir gydymu.

IV. VETERINARINIAI-SANITARINIAI REIKALAVIMAI UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKAI

15 straipsnis. Gyvulių augintojų ir juos aptarnaujančių organizacijų pareigos

1. Auginantys gyvulius ir kitus gyvūnus fiziniai ir juridiniai asmenys, taip pat perdirbančios, sandėliuojančios, pervežančios gyvulinius produktus, žaliavas ir prekiaujančios šiais produktais ir žaliavomis įmonės bei organizacijos užtikrina, kad laiku būtų imtasi veterinarinės sanitarijos ir ūkinių priemonių, neplistų gyvulių užkrečiamosios ligos ir būtų likviduojami jų židiniai.

2. Fiziniai ir juridiniai asmenys gali įsigyti iš užsienio gyvulių, kitų gyvūnų tik gavę Valstybinio veterinarijos departamento leidimą. Įsigytus gyvulius ir gyvūnus privalo izoliuoti nustatytam laikotarpiui.

3. Įsivežti iš užsienio gyvulinius produktus ir žaliavas, pašarus, medikamentus, biologinius preparatus galima tik Valstybinio veterinarijos departamento nustatyta tvarka.

4. Fiziniai ir juridiniai asmenys, auginantys gyvulius, kitus gyvūnus, privalo nedelsiant pranešti valstybinei veterinarijai apie staigius ir gausius gyvulių, kitų gyvūnų susirgimus bei gaišimus.

5. Gyvulių, kitų gyvūnų savininkai privalo leisti veterinarijos specialistams apžiūrėti gyvulius, imti tyrimui jų kraują ar kitą medžiagą, juos skiepyti, atlikti priešepizootines ir kitas veterinarines, profilaktines priemones bei visokeriopai padėti vykdyti šiuos darbus.

6. Prekiauti gyvuliais, kitais gyvūnais, gyvuliniais produktais ir žaliavomis gali tik fiziniai ir juridiniai asmenys, turintys nustatytos formos veterinarijos pažymėjimus.

7. Nugaišusius gyvulius, kitus gyvūnus, paskerstų gyvulių atliekas, abortuotus vaisius, sugadintas odas bei kailius, kitokias gyvulines atliekas, veterinarijos gydytojo ar felčerio nurodymu, gyvulių savininkas privalo pristatyti į tam reikalui įrengtas patalpas arba sunaikinti (užkasti) gyvulių kapinyne.

8. Nugaišę nuo ypač pavojingų žmonėms ir gyvuliams užkrečiamųjų ligų gyvuliai valstybinės veterinarijos gydytojo nurodymu deginami su visa oda ir vidaus organais.

9. Be veterinarijos gydytojo ar felčerio leidimo draudžiama skersti sveikus bei sergančius gyvulius, vartoti jų mėsą maistui, gyvuliams šerti, pardavinėti mėsą ar kitus skerdienos produktus.

10. Pervežti gyvulius, kitus gyvūnus bei jų produkciją galima tik specialiai parengtu transportu, atitinkančiu veterinarinės sanitarijos reikalavimus. Kroviniui pervežti reikia turėti veterinarijos dokumentą.

11. Gyvuliai bei kiti gyvūnai gydomi, profilaktinės ir veterinarinės sanitarinės priemonės atliekamos savininkų lėšomis, išskyrus šio įstatymo 16 straipsnyje nurodytus atvejus.

16 straipsnis. Karantinas ir kiti apribojimai užkrečiamųjų ligų atvejais

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Valstybinio veterinarijos departamento teikimu, tvirtina gyvulių, kitų gyvūnų užkrečiamųjų ligų, kurioms taikomas karantinas arba apribojimai, sąrašą bei sąrašą ligų, kurių profilaktikos priemonės ir likvidavimą finansuoja valstybė.

2. Veterinarijos gydytojas ar felčeris, aptarnaujantis fizinius ir juridinius asmenis ar gyvenamąją vietovę, gavęs pranešimą apie gyvulių, kitų gyvūnų staigius susirgimus, įtaręs užkrečiamąją ligą, tuoj pat atvyksta į vietą, patikrina susirgusius ir kartu laikomus gyvulius, imasi priemonių ligai nustatyti, sergančius izoliuoja ir praneša miesto ar rajono valstybiniam veterinarijos inspektoriui.

3. Nustačius ūkyje ar gyvenvietėje gyvulių, kitų gyvūnų užkrečiamąją ligą, miesto (rajono) valdybos sprendimu skelbiamas karantinas arba apribojimai, būtini ligos plitimui likviduoti.

4. Užkrėstos zonos izoliaciniam režimui palaikyti gali būti steigiami policijos ir veterinarijos kontroliniai postai, kurių skaičių ir išdėstymo vietas numato savivaldybės.

5. Karantino metu gali būti laikinai sustabdoma turgaviečių, gyvulių priėmimo punktų, įmonių veikla, draudžiamos mugės, aukcionai, parodos ir kiti susibūrimai, susiję su gyvulių, kitų gyvūnų pervežimu.

6. Esant pavojingai užkrečiamajai ligai, užkrėstuose rajonuose arba visoje Lietuvos teritorijoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu gali būti nustatomi ypatingi karantininiai apribojimai.

V. VETERINARINĖ KONTROLĖ

17 straipsnis. Gyvulininkystėje vartojamų veterinarinių preparatų kontrolė

1. Gyvulininkystėje leidžiama vartoti tik tuos medikamentus, pašarinius priedus, mikroelementus, vakcinas, kitus biologinius preparatus ir reagentus, kurie įregistruoti farmakopėjoje arba farmakologinėje tarnyboje. Gyvulininkystėje galima vartoti veterinarinius ir diagnostinius preparatus, pagamintus pagal Valstybinio veterinarijos departamento patvirtintą techninę normatyvinę dokumentaciją ir vartojimo instrukciją.

2. Valstybinė veterinarija kontroliuoja kaip fiziniai ir juridiniai asmenys vartoja gyvuliams ir kitiems gyvūnams šiame straipsnyje nurodytus veterinarinius preparatus, tikrina šių preparatų laikymą bei naikinimą pasibaigus jų galiojimo laikui.

3. Gyvulių auginimui skatinti bei produktyvumui (laktacijai) didinti draudžiama vartoti tireostatinį, estrogeninį, androgeninį arba gestageninį poveikį turinčius biologinius stimulatorius ir hormonus.

18 straipsnis. Veterinarinė kontrolė turgavietėse

1. Miestų, rajonų ir gyvenviečių turgavietėse, kuriose prekiaujama gyvuliais ir kitais gyvūnais, gyvuliniais produktais ir žaliavomis, privaloma valstybinė veterinarinė kontrolė. Turgaviečių administracija privalo sudaryti sąlygas šiam darbui.

2. Valstybinė veterinarija turgavietėse turi mėsos štamposimo įspaudus, etiketes produktų kokybei žymėti, visa tai saugo ir veda giežtą jų apskaitą.

3. Turgavietės veterinarijos sanitarinės ekspertizės laboratorijos veterinarijos gydytojas sulaiko žmonių maistui netinkamus produktus (produkciją) ir siunčia juos naikinti arba perdirbti.

19 straipsnis. Veterinarinė kontrolė žvėrių medžioklėse

Kiekvienas medžioklės būrelis privalo įsirengti sumedžiotų žvėrių apdorojimo aikšteles, atitinkančias veterinarinius sanitarijos reikalavimus, ir užtikrina maistui skirtos žvėrienos veterinarinę sanitarinę ekspertizę.

20 straipsnis. Ginčų, kylančių dėl veterinarinių teisinių santykių, sprendimas

Ginčai tarp veterinarijos organizacijų ir fizinių bei juridinių asmenų sprendžiami teisme arba arbitraže Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKAS

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Vilnius, 1991 m. gruodžio 17 d.
Nr. I-2110